ಶಾಸನದ ಎರಡನೆಯ ಮುಖ

೧ ಪ ಡಾಹ ತಿಯಿ ಂಸಿಲು ಸ್ನಡಗಿಕ ಣ್ಣ ಚಳಾಚ ಳದಿದ

೨ ಮ ಧ್ಬಿಗ [ದ್ಗ] ದಗಿ ಕ ರಾಬಿ ಘಾತ ದಿ ಮಿು ಷ್ವ ಣಿಯೃ [೦]

೩ ಬ ಗಣು ದ ಡಾತ ಳಕ್ಕ ದಿು ನಿುಾದ ಸ್ನಘು ಸಘು

೪ ಟ್ಟ ಣಿಗಳ್ಳಿ ದಿುಾಗ ಜಪ್ರ ಜಂ ಬಿದಜೆ ಮಿುೂ ದಿ

೫ ಯು ಂತು ಳಿದಾ ಕಿ ಞುುವ್ದಾ ಬಾಪಸ ಗಥು ವಾರಣು |

೬ ಪರಸರಪಾಳ ಸ್ಯೃಸ್ಯ ರಕ್ತ ಸರಿೂ ವರಪ ಂಕಲಂ

೭ ಕಿ ಬೀಕರ ಸ್ಕುಬ ಟಾಂತ್ರ ಜಾಳ ವ್ರಿದಾ ಪ ಯ ಜನಾಳಮ ಸಾ ಟ್ಜೆ

೮ ಮ ಸ್ತುಕಾಂಬ ರುಹ ಪ ಸೂಂದು ಗು ಡುದಿ [ಕಿ] ಮು ಟ್ಜಿ ಜಿತ

೯ ಸ್ರ ಪ ದಿ ತಗು ಳ್ಡ ಸಗರಜಳ ಕೀಳಿಯು ಂಪಿ ಱ

೧೦ ಯು ತ್ತು ಣದಾ ಬಾಪಸಗಥು ವಾರಣು ‖ ಪ ಚಸ ‖

೧೧ ಶ್ರೀಮ ಜ್ಜಾಳು ಕ್ಯ ಚಕ್ರಿಅಯು ರಾಜಧಾನಿ ಕ

೧೨ ಶ್ರೀಮ ಜ್ಜಾಳು ಕ್ಯ ಚಕ್ರಿರು ರಾಜಧಾನಿ ಕ

೧೩ ದೀಪಮ ತಿ ಯು ಂಕಿಜೆರು ಪ ಂರಾಜದ ಸುು ಣ್ಣೆ

೧೪ ಗಿಟಿ ಯಿೂ ಜಿ ೂಳ ರೂಡ ಶ್ರೀ ಮ ತ್ರ್ಯೃತ್ತು ರುಷ

೧೫ ದೀಪರ ಸಾು ಯು ಂ ಬೆ ೂಗಾದಿತ್ಯ ನಿಕೀತಸು ಮು ಂಪಿ

೧೬ ಮ ತ್ರಾಡಿಯು ಬಸು ದಿಯು ತ್ರು ಡು ಕೀರಿಯು ಂಪಿ

೧೭ ಗ್ಗಿ ಣಟಿ ರಯು ಪ [೦] | ಮು ಳ್ಗ ಯುದ ಶ್ರೀ ಪಾಳೀಶ್ವರ

೧೮ ದ ಮ ಟಮು ಮ [೦] | [ಕಿೂಳ್ವು] ಸಿವಾಲರು ಪ ಂ

೧೯ ಲಿ ೂಕ ಪಾಳ ಸ ಮೀತಂ ಜಲಶ ರು ನ ದಿುಪ ರ ತೀ

೨೦ ತ್ಥ೯ಮು ವ [೦] ನ ಸ್ಥದ್ರಪುರದೊಳ್ ಕೇತೇಶ್ವರ ಮು ವ ೦ಕೆ ಯಹ ಳ್ಳಿ

೨೧ ಯೊಳ್ ದಾನವಿನೆ ಯದ ತ್ರ್ಯೈ ತ್ರು ರುಷ ದೇ ವ ರ ಸಾ ಿ ಯು

೨೨ ಮ ಣ್ಡಲಿಗೆಜೆಯೊಳ್ ಸ ಬು ನಾರಾಯ ನ ನೀೀ

೨೩ ತ ನಮ ವ ೦ಬಿಳ್ಗಲ್ಲಿರು ಕುಲ ತೀರ್ಥ೯ದೊಳ್ ಕೇತೇಶ್ವ

೨೪ [ರ ಮ ೦] | ರಾಜದಾನಿ ಬನ ವಾಸಿ ತ್ರು ರದಜಯ ಯ್ತೀ ಮ,ದ

೨೫ ಕೇಶ್ವರ ದ ಪೊಗ ಸಾ ಿ ಯುಮ ೦ಕ ರಿಪೊಯೊಳ್ ಕೇತೇಶ್ವ

೨೬ [ರ ಮು ೦] ನವಿ ಿ ರು [ಜಟೆ] ಯ ಸ ಡರ ದೇ ವಾಲ ಯ ಮ

೨೭ ಮ ೦ ನ ಸ್ಥ ವಾಡಿಗಿ ಯೊಳ್ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ವರ ಮ [೦] ನಲ್ಲಿ ರು

೨೮ ಮ ಟಮು ವ ೦ಪೇರ ಯೊಳ್ ಕೇತೇಶ್ವರಮು ವ ೦ಮ ತ್ತ . . . .

೨೯ ತ್ರು ಮೊದಲಾಗೆ ಪಲತ್ರು ದೇ ವಾಯ ತನಗಳ೦ಸಿ೦. . . .

೩೦ ಮ್ಮ೯ ನಿಮ್ಮ೯ತ ಗಳು ೧. . ,ದ ವಳಿತ್ತೂತ್ತು,೦ಗ [ತ ಳ]

೩೧ ತ ರ ಗಳು ಪ ಡೆ ಮ ಡಿಸಿ ಪೊ ನಗು ಯದತ್ರಿ,ಬು ವ

೩೨ ನ ತಿಳಕ ಜಿನಾಲ ಯ ಮ ೦ಮಹಾ ಶ್ರೀಮ ನ್ತ

೩೩ ಬಸ ದಿಯು ವ೦ ತ್ರು ಜೋೂರ ವಿ ರ ಜಿನಾಲಯ ಮ

೩೪ ಮ ೦ಕು ಯ ರಗಿರು ಜಿನ ವ ಯರ ಮ ವ೦ ಪ್ರೊ ಸ

೩೫ ತಾಗಿ ಪ್ರೊ ಸಿತಾಗಿ ಪ ಡಿ [ಸಲಿಸಿ] ಸ ಗ ವು ಸ ಗ ಷೇ

೩೬ ಶ್ವರ. . .ಯ ಪ್ರೊ ಳಿಗಿ ನ ಯಿ ಮ ತ್ತ

[೩೭–೪೯ ರ ವರಿಗೆ ತ್ರು,ಟಿತ ಗೊಂಡಿದೆ]

ಈ ಶಾಸನವು ಮ ಯುಸಿರು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ರುವದ ಅತ್ರು,ಟಿತ ವಾದರೂ, ಅದು ಸಾಮ ನ್ಯ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಸನ ಗಳ ಅಂತ್ಯ ವಾಗು ವ ಪಾಮ ಾಲಿಸ ಮ ತಾ ಗಳನ್ನ ಒಳ ಗೊಂಡಿದೆ: ಈ ಸ ಯ್ರ ಬಧ ದ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಅದು ಅಪ್ರ ಸ್ತ್ರತ .

ಈ ಶಾಸನದ ಪಾಠ ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೧-೧, ಸಂ ೧೦೩, ಪು. ೯೯-೧೦೨ ಮತ್ತು ಬಾ.ಕ.ಇ. ೧-೧, ೧೦೩ (ಬಾ.ಕ.ಸಂ ೧೭೧ ೧೯೨೬-೨೭)- ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಸನ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರು 'ತುಂಬ ತ್ರುಟಿತವಾದ ಈ ಶಾಸನವು ಒಬ್ಬ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಹೆಸರು ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. **[This much damaged inscription. . . . . .introduces a Mahamandalesvara (whose name is lost)** ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೧-೧. **pp.** ೯೯-೧೦೦] ಈ ಶಾಸನದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೈನಸಂದರ್ಭ ಬಸದಿಯ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಡಾ.ಪಿ.ಬಿ. ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿರುವ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೊರಗನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ: "ಮಹಾ ಸಾಹಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಉದಾರ ಪುರುಷನ ಹೆಸರು ಇರುವ ಭಾಗ ಮುಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ' **["The name of this great and adventurous philonthropist is unfortunately lost in the damaged part of the epigraph"]-Desai P.B. 'Jainism in south India' (1957) p. 107]**

ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ 'ಭಾವನಗಂಧವಾರಣ' ನು : ಈತನ ಉದಾರ ಚರಿತೆಯು ಶಾಸನೋಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸುವ ಭಾಗ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಸನಸಂಪುಟಕಾರರು 'ಭಾವನಗಂಧವಾರಣ ಎಂಬ ಈತ ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದು' ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ **["It is not known who this 'Bhavanagandvarana' was"-** ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೧-೧, ಸಂ ೧೧೩, ಪು. ೧೦೦] ಚರಿತ್ರಕಾರರಾದ ಡಾ.ಪಿ.ಬಿ. ದೇಸಾಯಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವುದಿಷ್ಟು : "ಸಂದವಾಡಿಗೆ ಶಾಸನವು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸವಿಸ್ತಾರ ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದ

ಒಬ್ಬ ಸಾಮಂತ ಪ್ರಮುಖನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಭಾವನಗಂಧವಾರಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ" **["An inscription from Nandavadiga in the Hungund Taluk, belonging the reign of Somesvara l(A.D. 1046-68), introduces a distinguished feudafory chief whose religious fervour was remarkably Catholic. Hi seems to have borne 0the0surname0bhavanagandavarana" [P.B. Desai, Jainismin SouthIndia (1957) p. 106]**

ನಂದವಾಡಿಗೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪತ್ತೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು:

ಅ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಯಾರು ?

ಆ. ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತನಾದ ಭಾವನಗಂಧವಾರಣನು ಯಾರು ?

ಇ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪದ್ದು ?

ಈ. ಈ ಶಾಸನದ ಇನ್ನಿತರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ –ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವಗಳೇನು ?–

ಎಂಬುದು.

ಈ ಶಾಸನದ ತೇದಿ ಇರಬೇಕಾದ ಭಾಗ ಹಾಳಾಗಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನವು ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ; ಈ ಶಾಸನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಚಾಳುಕ್ಯ ರಾಜನಾದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಲ್ಲದೇವ ಮತ್ತು ಆತನ ಹಿರಿಯ ರಾಣಿ ಮೈಳಲದೇವಿಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಅಂಶಗಳು ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆ ೧೦೪೨ ರಿಂದ ೧೦೬೮ ರ ವರೆಗೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಜ್ಞ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೦ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಲ್ಲ-ಹೈಹಲ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ. ಈತ ಯಾರಿರಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈ ಶಾಸನದ ತೇದಿಯಾದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೭೦ ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ, ಚಾಳುಕ್ಯರ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರು ಇದ್ದರೆಂಬುದನ್ನ ಹೆಕ್ಕಿ ನೋಡುವುದು ನಮ್ಮ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ, ಈ ಅವಧಿ-ಆಸ್ವಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದ, ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರು:

೧. ಚಾಳುಕ್ಯರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಳ್ವಲ ೩೦೦, ಪುಲಿಗೆರೆ ೩೦೦ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಭೂಪನು ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮನೃಪನನ್ನು ಕುರಿತ ಶಾಸನಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೦ ರಿಂದ ೧೦೭೫ ರ ಅವಧಿಯವಾಗಿದೆ. [ಬಾ.ಕ.ಇ. ೧-೧, ೧೧೩ ಹಂಸಗುಂದ ೧೦೭೪ ಕ್ರಿ.ಶ.: ಎ.ಕ. ೭ (೧೯೦೨) ಶಿಕಾರಿಪುರ ೧೩೬, ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೮; ಎಆರ್ ಎಸ್ ಐಇ ೧೯೩೩-೧೯೩೪, ನಂ ೧೦೯, ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೭೦]

೨ ಬನವಾಸಿ ನಾಡಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ಚಾವುಂಡರಾಯನು ಬಳ್ಳಿಗಾವೆಯಿಂದ ೧೦೬೨-೧೦೬೩ ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು **[Fleet J.F., 'The Dynasties of the Kanarese Districts, Bombay Gazetter 1-2,p. 439]**

೩ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಗದದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟರ್ಯದೇವನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ೧೦೪೫ ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ:

ಶ್ರೀಮತ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ವಲ್ಲಭದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯಮುತ್ತರೋತ್ತ
ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಸಲುತ್ತಮಿರೆ |
ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಞ್ಚ ಮಹಾಶಬ್ದ
ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ | ಬನವಾಸೀ ಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಂ
ತ್ರಿಲೋಚನ ಕದಂಬ ಕುಳ ಕಮಳಿನೀ ವಿಕಾಸ ಭಾಸ್ಕರ
ಅನೇಕ ಸಮರ ವಿಜಯ (... .ಇತ್ಯಾದಿ) ಮೂರ್ತ್ತಿನಾರಾಯಣ
ಕೀರ್ತ್ತಿ ಮಾರ್ತ್ತಣ್ಡ ಮಣ್ಡಳಿಕ ಲಲಾಟ ಪಟ್ಟಂ
ಶ್ರೀಮಜ್ಜಯ್ಯದೇವರ್ ಪಲಸಿಗೆ ಪನ್ನಿರ್ಚ್ಛಾಸಿರಮಂ
ಕೊಂಕಣಮೊಂಬಯ್ನೂರುಮಂ ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ
ಪ್ರತಿಪಾಳನದಿಂ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಾಳುತ್ತಮಿರೆ ||
[ಎಆರ್ ನಂ ೪೫೯, ೧೯೨೬: ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೫. (೧೯೮೬) ನಂ ೭೮. ಕ್ರಿ ಶ. ೧೦೪೫.
ಮುಗದ (ಧಾರವಾಡ ಜಿ) ಪು. ೭೦]

೪ ನೊಳಂಬ ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರನಾದ ಇರಿವ ನೊಳಂಬ ಪಲ್ಲವಾದಿರಾಜ || ಘಟಿಯಂಕಕಾರನು
ನೊಳಂಬವಾಡಿ ಮತ್ತು ಕರಿವಿಡಿ-೩೦ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ೧೦೨೪ ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು
[ಬಾ.ಕ.ಇ. ೧-೧. ೬೧, ಕ್ರಿ ಶ. ೧೦೨೪] ಚಾಳುಕ್ಯ ರಾಜನಾದ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ (ಸತ್ತಿಗ)
ಇರಿವ ಬೆಡಂಗನ ಮಗಳು ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಈತನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದನು.
ನಂದವಾಡಿಗೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕರಿವಿಡಿ ಮೂವತ್ತು (ಸಾಲು ೨೫ ರಲ್ಲಿ) ಬಂದಿದೆ: ಭಾವನ
ಗಂಧವಾರಣನು ಕರಿವಿಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕೇತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಭವ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತುಂಗವಾಗಿ
ಮಾಡಿಸಿದನೆಂದಿದೆ.

೫ ಹಾನುಗಲ್ಲ ಕದಂಬರು ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ಹಾಕಿಬಲ್ಲದೇವನು (ಹರೀಸರ) ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು ೧೧೨೫ ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು [ಎಆರ್ ಎಸ್ ಐಇ ೧೯೬೫-೬೬, ಸಂ. ೪೦೭ ಮತ್ತು ೪೧೧]

೬ ಚಾಲುಕ್ಯರ ರಾಜನಾಗಿ ಭುವನೈಕಮಲ್ಲ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ೧೦೬೮ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾದನು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನ ಆತ ಯುವರಾಜನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾಗಿ ೧೦೬೮ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ವಲ ಮುನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಪುಲಿಗೆರೆ ಮುನ್ನೂರು ಸೇರಿ ಆದ ಎರಡು ಸಾವಿರವನ್ನೂ ಮತ್ತು ವೇಂಗೀಪುರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೧, ೯೭. ೧೦೬೨ ಮುಳ್ಗುಂದ (ಧಾರ./ಗದಗ ತಾ.) ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ... ಚಾಲುಕ್ಯಾಭರಣ ತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲದೇವರ ಪಟ್ಟಂ ಮಹಾಮಂಡಳಿಕಂ ಆದ ಶ್ರೀಮತ್ಸೋಮೇಶ್ವರದೇವರಸರ್ ಬೆಳ್ವಲ ಮುನ್ನೂರುಂ ಪುಲಿಗೆರೆ ಮುನ್ನೂರುಮಂ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಹೆಸರುಗಳ ಅರಸನು ತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲನ ಪಟ್ಟಸ್ತ್ರೀ ಹೊರತು ಮಗನಲ್ಲ.

ತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ಸೋಮೇಶ್ವರ | ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ಭುವನಸಗಧವಾರಣಂ ತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ಅರಸ ಎರಡು ಸಾಸಿರ ... ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ಆಳುತ್ತಮಿರೆ [ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೮, ಸಂ. ೬೮. (ಧಾರ./ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ತಾ.) ಯರಗುಪ್ಪ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೨, ಪು. ೫೯]

೧ ಬಾವನಗಂಧವಾರಣ: ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾಮಂತಂ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಂ ಸಮಸ್ತ ಭುವನ ವಿಖ್ಯಾತಂ ಜೀಮೂತವಾಹನಾನ್ವಯ ಪ್ರಸೂತಂ ಬಂಧುಜನಕಮಳಿನೀ ರಾಜಹಂಸಂ ಖಚರವಂಶೋತ್ತಂಸಂ ಪದ್ಮಾವತೀ ದೇವೀ ಲಬ್ಧವರ ಪ್ರಸಾದಂ ತ್ಯಾಗವಿನೋದಂ ಬಿರುದವನ್ನಿ ಮಾವದನಿವಾರಣ ಬಾವನ ಗಂಧವಾರಣ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರಂ ಬಾಸತ್ತೂರ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲು ಸುಖದಿನಾಳುತ್ತಮಿರೆ ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೮, ೧೭೭. ೧೧೬೦ ಪು. ೨೩೮:

೨ ಅದೇ: ೩೪೭. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೬೧.

೩ ಮಾವನಗಂಧವಾರಣ: ಅದೇ: ೧೭೯. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೬೭. ಪು. ೨೪೨

ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರಾಗಿದ್ದವರು ಇವಿಷ್ಟು ಜನ. ಕದಂಬರು ಹಾನಗಲ್ಲ ದೇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಕಾಲ ೧೦೭೦ ಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧಶತಮಾನದಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದು. ಉಳಿದ ನಾಲ್ವರು ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ನಯದವಾಡಿಗೆ ಶಾಸನೋಕ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಶಾಸನದ ಸಾಲುಗಳು ೨೦ ರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ೨೦ ರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿವೆ. **'Some more lines are completely damaged after this'** (ಅದೇ–ಪು ೮ ೧೦೦). ಆದರೆ ಸಾಲು ೨೦–೨೧ ಮತ್ತು ಶಾಸನದ ಎರಡನೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಇರುವ ವರ್ಣನೆಯು ಇಷ್ಟೊ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಪರಾಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾನಾದಿ ಇತರ ಸದ್ಗುಣ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತಿದೆಯಿ ಯೂ ,ಬಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಓದುವ ಓದಿಗೆ ಒಂದೇ ,ಬಾಪದ ಬಿಳುವ ಣಿಗಿರು ೂ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಿತ್ರಸದಸಾತತ್ಯ ಮೆುಫು ದೂಸ ಯೋಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಹ ರತದ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂದು ತಟ್ಟನಿಎದು ರಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲು ೧೯ ರಿಂದ ೨೨ ರ ವರೆಗೆ ಮಹಾವಾ ಯಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತ ವರ್ಣನೆಯಿ ದೆ. ಎರಡನೆಯ ಮು ಖದಲ್ಲಿ ಸಾಲು ೧ ರಿಂದ ೧೦ ರ ವರೆಗೆ ಮರಡಾ ವೃತ್ತ ಪದ್ಯಗಳ್ಲಿ ,ಬಾಪನಗಭು ವಾರಣಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಹಾವಾಂಡಲೇಶ್ವರನಾರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ,ಬಾಪನಗಭುವಾರಣಾ ಯಾರೂ ತಿಳಿಯದ: ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಹಾವಾಂಡಲೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ,ಬಾಪನಗಭುವಾರಣ–ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಹೀಗೊಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಣನೆಯಾಗದೆ ಒಬ್ಬನ ಚಿತ್ರಣವೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಅನ್ಯ ಆಧಾರಗಳೇನು? ಆ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕುರುಹುಗಳಿವೆಯೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಳುವ ತುಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಯಿದೆ.

,ಬಾಪನ ಗಭುವಾರಣ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದೊಡನೆಯೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪಭಾರತದ 'ಅಮ್ಮನಗಭುವಾರಣಾ ಪಡಿಪಟ್ಟಿಗಂ ಡಂಗುಣಾರ್ಣವಂ' (೧–೧೩೮ ವ) ಮತ್ತು ರನ್ನನ ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯದ 'ಪರಡುಕ್ಕೆವಗಿ ಅಮ್ಮನ ಗಭುವಾರಣಾ, (೧–೧೦) ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ತಟ್ಟನೆ ತಗುಳುತ್ತವೆ. ಶಾಸನಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅತುಕೂರು ಶಾಸನ ಪ್ರಯೋಗ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಜಾಡು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಾಗ ,ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೋಣ–ಸಿರ ಊರು ಶಾಸನವು ನನಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅದು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಫೋಟಕ ವಶಕ್ತಿ ರಹವಾಯಿತು. ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ರೋಣ–ಸಿರ ಊರಿನ ,ಬೀಗೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ವೈದಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನವು ದ:ನಯವಾಡಿಗೆ ಶಾಸನವು ಇದೇ ರೀತಿಯದ. ಇದು

ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾದೃಶ್ಯವಾಗಿರದೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಈ ಎರಡೂ ಶಾಸನಗಳು ಒಂದೇ ಶಾಸನದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಾಗಿವೆ: